

โครงการ “โครงการสิ่งแวดล้อมสมดุลง สุขภาพดี ชีวิตปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน
เริ่มที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี”

ผู้รับผิดชอบ โครงการบัณฑิตศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ตอบสนอง

ตัวบ่งชี้ ๒.๖ (สกอ.) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ ๒.๗ (สกอ.) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต

ตัวบ่งชี้ ๒.๘ (สกอ.) ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา

ตัวบ่งชี้ ๓.๒ (สกอ.) ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

ตัวบ่งชี้ ๕.๑.๑ (สกอ.) สมศ.๘ มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและ
วิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการวิจัย

ตัวบ่งชี้ ๕.๒.๑ (สกอ.) สมศ.๙ ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ตัวบ่งชี้ ๖.๑.๑ (สกอ.) สมศ.๑๑ การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ในช่วง ๓-๔ ทศวรรษที่ผ่านมาจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตบริโภคและ
กิจกรรมอื่นๆ ของมนุษย์ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจสังคม และ
สุขภาพของมนุษย์อย่างรุนแรงและกว้างขวาง ทั้งในพื้นที่ชุมชนเมืองและพื้นที่ชนบท โดยในพื้นที่ชุมชนเมืองจะ
ประสบกับปัญหาด้านมลพิษเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ปัญหาขยะ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศและเสียง ปัญหา
การจราจร ฯลฯ ส่วนในพื้นที่ชนบทจะประสบปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พื้นที่ป่าไม้ถูกทำลาย น้ำท่วม
และเริ่มประสบกับปัญหามลพิษบางด้าน เช่น ปัญหาขยะ และปัญหามลพิษทางน้ำ เป็นต้น

จากสถานการณ์ดังกล่าว เป็นผลให้องค์การสหประชาชาติ (UN) ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่เกิดขึ้น จึงจัดให้มีการประชุม Earth Summit หรือการประชุมสุดยอดสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและ
การพัฒนา (The United Nations Conference on Environment and Development) ขึ้นที่นครริโอ
เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี ๒๕๓๕ เกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมโลก ผลจากการประชุมได้เกิด Agenda
๒๑ หรือแผนปฏิบัติการ ๒๑ ขึ้นโดยประเทศต่างๆ ได้ร่วมลงนามรับรองเอกสารเรื่องปฏิญญาว่าด้วย
สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ๒๑ ซึ่งถือได้ว่าเป็นแผนแม่บทของโลกเรื่องแผนปฏิบัติการ
สิ่งแวดล้อมและให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศไทยได้
ลงนามรับรองปฏิญญาตามแผนแม่บทโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาด้วยดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ (๒๕๓๕-๒๕๓๙) และฉบับที่ ๘(๒๕๔๐-๒๕๔๔) จึงได้ให้ความสำคัญต่อการสร้างความ
ร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานราชการของท้องถิ่นกับชุมชนสมาคม ชมรมและองค์กรพัฒนาเอกชนในท้องถิ่นนั้นๆ
โดยเน้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษทุกชั้นตอนดังกล่าวการจัดทำ
แผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม การตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติงาน รวมถึงการติดตามตรวจสอบและมุ่งเสริมสร้างความ
ตระหนักและจิตสำนึกของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและเป็น
รูปธรรมยิ่งขึ้น ส่วนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๙ (๒๕๔๕-๒๕๔๙) ได้นำหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางโดยยุทธศาสตร์ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้
ความสำคัญกับการปรับกลไกและกระบวนการจัดการเชิงบูรณาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคน

ไทยให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (๒๕๕๐-๒๕๕๔) ยังคงนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการปฏิบัติที่สำคัญ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ยึดหลัก "ความพอเพียง" ของวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์และการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของบุคคล ชุมชน และสังคมนั้นๆ มุ่ง "ทางสายกลางหรือความสมดุล" ระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ระหว่างผลประโยชน์ระยะสั้นและผลประโยชน์ระยะยาว ระหว่างผลได้และผลเสีย ขณะเดียวกันยังคำนึงถึง "คุณธรรมหรือความเป็นธรรม" ในการครอบครองสิทธิ การเข้าถึง การใช้และการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้าง "ความรู้" ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันของทุกภาคส่วน รวมทั้งยึดหลัก "ความพอประมาณ" ในการพัฒนาที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินขีดความสามารถในการฟื้นตัวของทรัพยากรธรรมชาติและการบำบัดมลพิษของระบบนิเวศให้คงไว้ซึ่ง "ความสมดุล" เพื่อสร้างหลักประกันว่าทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นจะยังคงอยู่และคงความอุดมสมบูรณ์ สามารถเป็นฐานการดำรงชีวิตของคนในสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันและเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งในด้านต่างๆ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาข้อมูลหลายๆ ด้าน อย่างองค์รวมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ด้านต่างๆ ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ความเข้มแข็งของชุมชน นอกจากการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ แล้ว สิ่งที่ต้องจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับแรกคือ สุขภาพของคนในชุมชน เนื่องจากประชาชนในชุมชนจะต้องมีภาวะสุขภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ (ปัญญา) ที่มีสุขภาพดีด้วย เพราะสุขภาพเป็นรากฐานสำคัญที่สามารถทำให้ประชาชนดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

การสาธารณสุขมีส่วนสำคัญในการรับผิดชอบชีวิตด้านสุขภาพของประชาชน ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย หรือกล่าวได้ว่า "จากครรภ์มารดาสู่เชิงตะกอน" เลยทีเดียว การมีสุขภาพดีย่อมทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ที่ไม่อาจปฏิเสธได้ ดังนั้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านสุขภาพจึงเป็นแนวทางหลัก (Main Stream) ของการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับชุมชนให้สามารถกำหนดแนวทางเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองในด้านสุขภาพ แทนแนวทางที่ถูกกำหนดจากภายนอกที่ปราศจากพลังอำนาจจากชุมชน

จากแนวคิดสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้จัดโครงการได้จัด "โครงการสิ่งแวดล้อมสมดุลสุขภาพดี ชีวิตปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน เริ่มที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี" ขึ้น โดยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทั้งระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาตรี กับการบริการวิชาการแก่ชุมชน และการดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยประเมินผลโครงการ วิชาที่บูรณาการครั้งนี้ ประกอบด้วยรายวิชานามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย การประเมินผลโครงการสาธารณสุข และสัมมนาสาธารณสุขของนักศึกษาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วทม.) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ รุ่นที่ ๒ รายวิชาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข ของนักศึกษา วทม. สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (วทบ.) สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ชั้นปีที่ ๔ และรายวิชามนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ของนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๒ และนักศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผนไทย (พทบ.) ชั้นปีที่ ๑ และการพัฒนาโครงการต่างๆ ในชุมชนที่มีความยั่งยืนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเริ่มจากประชาชนมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชน การระบุปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การดำเนินโครงการ การประเมินผล นั้นหมายความว่า เป็นการร่วมรับ

ผลประโยชน์ของชุมชนนั่นเอง จนกลายเป็นพลังของการมีส่วนร่วมที่มีเอกภาพและพลังอำนาจสามารถแก้ไขปัญหของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสืบไป

การเลือกพื้นที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี เพราะเป็นชุมชนสองวิถี ซึ่งชาวไทยมุสลิม และชาวไทยพุทธ มีการดำเนินกิจกรรม หรือการดำเนินวิถีชีวิตของคนทั้งสองกลุ่มมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผสานกลมเกลียวเป็นอย่างดี เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ไม่แบ่งแยกศาสนา นักศึกษาที่มาจากพื้นที่ในภูมิภาคอื่นจะได้เรียนรู้วิถีชีวิต และวัฒนธรรมในพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรมที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของนักศึกษา เช่น ภาษา วัฒนธรรมการกิน และวัฒนธรรมการประกอบอาชีพ เป็นต้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และความอุดมสมบูรณ์แห่งสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เน้นชุมชนเป็นฐาน และพัฒนาสมรรถนะด้านวัฒนธรรมแก่นักศึกษา ตลอดจนเป็นการพัฒนาชุมชนโดยมีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ และเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เป้าหมายที่ได้จากโครงการนี้คาดหวังว่าจะสร้างสันติสุข ความสามานฉันท์ และความสงบของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยหลักการ “สาธารณสุขนำมาซึ่งความสามานฉันท์ของสังคม”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ สามารถประยุกต์ความรู้ในรายวิชานามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีพอนามัย หัวข้อ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (CBM) การสุขาภิบาลที่อยู่อาศัย และสุขาภิบาลอาหารในการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนได้
๒. เพื่อให้นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ สามารถประยุกต์ความรู้ในรายวิชาประเมินผลโครงการสาธารณสุข หัวข้อการวางแผนและออกแบบการประเมินผลโครงการ ในการดำเนินการประเมินผลโครงการสาธารณสุขที่จัดทำขึ้นได้
๓. เพื่อให้นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ สามารถประยุกต์ความรู้ในรายวิชาสัมมนาสาธารณสุข ดำเนินการจัดสัมมนาในรูปแบบที่ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนได้
๔. เพื่อให้นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๓ ประยุกต์ความรู้ในรายวิชาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข หัวข้อ ความเชื่อกับการดูแลสุขภาพตนเอง ในการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนได้
๕. เพื่อให้นักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ ประยุกต์ความรู้ในรายวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม หัวข้อ การวางแผนและการจัดทำโครงการการจัดสิ่งแวดล้อมในชุมชน ในการดำเนินโครงการการจัดสิ่งแวดล้อมในตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี และ ในการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนได้
๖. เพื่อให้นักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๒ และ พทบ ชั้นปีที่ ๑ ประยุกต์ความรู้ในรายวิชามนุษย์กับสิ่งแวดล้อม หัวข้อ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จริยธรรมสิ่งแวดล้อม) ในการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนได้

ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ ๑๑ สิงหาคม - ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

สถานที่ ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

ผู้เข้าร่วมโครงการ

- ๓.๑ ผู้นำชุมชน
- ๓.๒ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกหมู่บ้าน
- ๓.๓ แกนนำ อสม.
- ๓.๔ แกนนำกลุ่มพัฒนาสตรี
- ๓.๕ แกนนำผู้สูงอายุ
- ๓.๖ แกนนำเยาวชน
- ๓.๗ เจ้าอาวาสวัด
- ๓.๘ ผู้นำศาสนาอิสลาม
- ๓.๑๐ ประชาชนทั่วไป ๙,๕๒๐ คน
- ๓.๑๑ นักศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต จำนวน ๒๕ คน
- ๓.๑๒ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) จำนวน ๒๐ คน
- ๓.๑๓ อาจารย์ประจำหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) และวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) จำนวน ๑๐ คน

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ (Plan)

๑. เขียนโครงการ วิทยากรโครงการร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา วทม. รุ่น

ที่ ๒

๒. เสนอขออนุมัติโครงการ

๓. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการของหัวหน้าโครงการ กับอาจารย์ประจำหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต รองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ และผู้อำนวยการวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ ในการเตรียมบูรณาการรายวิชาการสอนของทั้ง ๓ หลักสูตร ในการนำศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ในชุมชนที่สอดคล้องกับโครงการนี้

๔. ประชุมเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลโครงการ

๕. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชนที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ อสม. ในการเตรียมความพร้อมนักศึกษาทุกหลักสูตรก่อนลงชุมชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เพื่อสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน วิธีการศึกษาชุมชน และวิธีการเขียนโครงการ

ขั้นตอนดำเนินการ (Do)

ระยะดำเนินการแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ที่สำคัญ คือ

การสำรวจชุมชนและเขียนโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อม

๑. นำนักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ และนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ เข้าแนะนำตัวกับเจ้าของและผู้นำชุมชน

๒. นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ นักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ ร่วมกับผู้นำชุมชน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และ อสม. สำรวจสถานการณ์และสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในตำบลแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ด้วยการออกเดินเยี่ยมทุกหมู่บ้าน และสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการแนะนำตัว สร้างความคุ้นเคยกับชาวบ้าน และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการลงมาในพื้นที่ของนักศึกษา

๓. นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ นักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ ร่วมกับผู้นำชุมชน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และ อสม. รวบรวมสรุปสถานการณ์และสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในตำบลแม่ลาน จังหวัดปัตตานี และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อนำมาจัดทำโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อม

๔. แบ่งนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ ออกเป็น ๔ กลุ่ม ตามความสมัครใจของนักศึกษา และเลือกประเด็นปัญหาที่ได้จากการสำรวจชุมชน นำมาเขียนเป็นร่างโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อม

๕. นักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ นำเสนอร่างโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อม ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน อสม. ตัวแทนประชาชน และ นักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ ร่วมรับฟังการนำเสนอโครงการด้วย เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ สำหรับความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการดังกล่าว และปรับแก้ไขโครงการตามคำแนะนำของพื้นที่

การดำเนินโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔

นักศึกษา วทบ. ดำเนินโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมตามกิจกรรมของโครงการนำเสนอต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ โครงการ คือ

๑. โครงการบ้านน่าอยู่ เคียงคู่คุณธรรม
๒. โครงการสร้างจิตสำนึกที่ดี รู้วิถีคักแยกขยะ
๓. โครงการปุยหมักชีวภาพจากมูลวัว
๔. โครงการศาลาร่วมใจ เทิดไท้องค์ราชัน

การจัดสัมมนาสาธารณสุขในพื้นที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ของนักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๒ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

๑. จัดบริการตรวจสุขภาพและคัดกรองโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูงให้กับผู้สูงอายุในตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี โดยนักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๓

๒. การจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านสุขภาพและการดูแลสุขภาพแก่ประชาชน โดยนักศึกษา วทม. รุ่นที่ ๓

๓. การจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยด้วยชุมชน (CBM) สุขาภิบาลอาหาร สุขาภิบาลที่อยู่อาศัย และการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ โดย นักศึกษา วทม. รุ่น ๒ และ วทบ. ชั้นปีที่ ๔

๔. การจัดนิทรรศการให้ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการใช้สมุนไพร และพื้นผักพืชบ้านในการปรุงอาหาร ของนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๒ และ พทบ. ชั้นปีที่ ๑

๕. นักศึกษา พทบ. ชั้นปีที่ ๑ ให้บริการตรวจธาตุเจ้าเรือน การแนะนำการรับประทาน อาหารตามธาตุเจ้าเรือน และสาธิตการทำลูกปะคบ

๖. การโชว์การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ของตำบลแม่ลาน คือ ลิเกฮูลู ของชุมชนไทย มุสลิม และรำกลองยาวของชุมชนไทยพุทธ

๗. การร่วมออกร้านแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนตำบลแม่ลาน

๘. กิจกรรมการสานเสวนา

๙. การมอบรางวัลประกวดบ้านน่าอยู่ตัวอย่าง

๑๐. กิจกรรมการตอบปัญหาชิงรางวัลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

๑๑. การส่งมอบโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับผู้นำชุมชน

ขั้นประเมินผล (Check)

โดยการประเมินแบ่งเป็น

- ประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- ประเมินระหว่างดำเนินการ เพื่อปรับปรุงโครงการ
- ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ ประกอบด้วย

๑. ประเมินโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔

๒. ประเมินการรับรู้ ของนักศึกษาแต่ละหลักสูตร เกี่ยวกับความรู้ และทักษะที่ได้รับ ตาม หัวข้อของรายวิชาที่นำมาบูรณาการในการจัดทำ “โครงการสิ่งแวดล้อมสมดุล สุขภาพดี ชีวีปลอดภัย ชุมชน เข้มแข็ง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน เริ่มที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี”

๓. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานสัมมนา

ขั้นปรับปรุง (Act)

สรุปผลการประเมินและจัดทำเป็นวิจัยประเมินผลโครงการต่อไป

งบประมาณ

งบจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัด สำหรับการจัดการเรียนการสอนนักศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ชั้นปีที่ ๔ และ ๒ และ นักศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผน ไทยบัณฑิต ชั้นปีที่ ๑ และงบบัณฑิตศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ดังรายละเอียดดังนี้

๑. จากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัด ตามแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๐๔.๑๐-๐๘ มีรายละเอียดดังนี้

- โครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา วทบ. ชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๔ โครงการ
โครงการละ ๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

(๑) โครงการบ้านน่าอยู่ เคียงคู่คุณธรรม

- ค่าวิทยากรบรรยาย ๒ ชม. ๓๐๐ บาท	เป็นเงิน	๖๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่าง	เป็นเงิน	๑,๐๕๐ บาท
- ค่าของรางวัลชนะเลิศ (พัดลม)	เป็นเงิน	๘๐๐ บาท
- ค่าของรางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ (กะทะไฟฟ้า)	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท
- ค่าของรางวัลชนะเลิศอันดับ ๒ (หม้อหุงข้าว)	เป็นเงิน	๔๐๐ บาท
- ค่าของรางวัลชมเชย (พัดลม)	เป็นเงิน	๓๐๐ บาท
- ค่าวัสดุสิ้นเปลืองสำนักงาน	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท

(๒) โครงการสร้างจิตสำนึกที่ดี รู้วิธีคัดแยกขยะ

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้าร่วมโครงการ ๒ มือ จำนวน ๔๐ คน x ๓๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๒๐๐ บาท
- ค่าป้ายโครงการ	เป็นเงิน	๑,๐๐๐ บาท
- ค่าป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท
- ค่าของขวัญรางวัลในการตอบคำถามเกี่ยวกับการ การคัดแยกขยะ	เป็นเงิน	๑,๐๐๐ บาท
- ค่าของที่ระลึกในการจัดทำโครงการ	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการทำรั้วล้อมรอบหลุมขยะ และภาชนะรองรับขยะ		
๑. ลวดตาข่าย	เป็นเงิน	๖๐๐ บาท
๒. ไม้ไผ่	เป็นเงิน	๑๕๐ บาท
๓. ลวด	เป็นเงิน	๓๐ บาท

(๓) โครงการปฎิหมักชีวภาพจากมูลวัว

- ค่าอาหารว่างเครื่องดื่ม ๒ มือ x ๕๐ คน x ๓๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๕๐๐ บาท
- ค่าวิทยากรบรรยาย ๓ ชม x ๓๐๐ บาท	เป็นเงิน	๙๐๐ บาท
- วัสดุในการทำปุ๋ยหมัก	เป็นเงิน	๓,๒๐๐ บาท
(๑) แกลบเก่า จำนวน ๑ กระสอบ		
(๒) มูลวัวจำนวน ๓ กระสอบ		
(๓) ร้าละเอียด ๑ กระสอบ		
(๔) กระจุกสัตว์ป่นจำนวน ๑ กระสอบ		
(๕) EM จำนวน ๓ ลิตร		
(๖) ถังมือจำนวน ๓ คู่		
(๗) กระสอบจำนวน ๘ ใบ		
(๘) บัวรดน้ำ จำนวน ๑ ใบ		
- ของที่ระลึกในการจัดทำโครงการ	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท

(๔) โครงการศาลาร่วมใจ เทิดไท้องค์ราชัน

- ไม้กระดาน ๒ แผ่น	เป็นเงิน	๘๒๐ บาท
- สีทาบ้านถึงขนาดกลาง ๔ ถัง	เป็นเงิน	๑,๙๘๐ บาท
- เชือกปอ ๑๐ เมตร	เป็นเงิน	๑๕๐ บาท
- ปูนซีเมนต์ ๑๒ ถุง	เป็นเงิน	๑,๖๘๐ บาท
- ตะปู ๑/๒ กิโลกรัม	เป็นเงิน	๑๐๐ บาท

- การจัดนิทรรศการของนักศึกษาหลักสูตร วทบ. ชั้นปีที่ ๒ และ พทบ. ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๐,๐๐๐

บาท

- ค่าวัสดุสิ้นเปลืองในการจัดทำนิทรรศการ	เป็นเงิน	๖,๐๐๐ บาท
---	----------	-----------

- ค่าจ้างพิมพ์งาน

เป็นเงิน	๔,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	๓๐,๐๐๐ บาท

ค่าใช้จ่ายทุกรายการขอเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ

งบประมาณ	๕๐,๐๐๐ บาท	
งบประมาณบัณฑิตศึกษา		
ค่าตอบแทน		
- ค่าวิทยากร (๓ คน ๆ ละ ๖ ชม. ๆ ละ ๑,๒๐๐ บาท)		๒๑,๖๐๐ บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถ ๑ วัน		๑๘๐ บาท
- ค่าจ้างพิมพ์เอกสาร ๒๐๐ หน้า ๆ ละ ๑๕ บาท		๓,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายสอย		
- ค่าเดินทางวิทยากร จำนวน ๓ คน		
คนละ ๔,๐๐๐ บาท		๑๒,๐๐๐ บาท
- ค่าที่พักวิทยากร ๓ คน คืนละ ๑,๒๐๐ บาท		๓,๖๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง ๔๐๐ บาท		๔,๘๐๐ บาท
X ๑๒ คน		
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเหมาจ่าย		๑,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุใช้สอย		๒๒๐ บาท
หมายเหตุ ถัวเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ		

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

๑. จำนวนโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ โครงการ
๒. การรับรู้ของนักศึกษาแต่ละหลักสูตร ต่อความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ของแต่ละหัวข้อ ในแต่ละรายวิชาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ
๓. ผู้เข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของกลุ่มเป้าหมาย
๔. ผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนามีความพึงพอใจในระดับดีอย่างน้อยร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

๑. พัฒนาคูณภาพชีวิตที่ดีสำหรับประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัด

ปัตตานี

๒. การบูรณาการการสอน และการวิจัยกับการบริการวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เอื้อและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เน้นชุมชนเป็นฐาน และพัฒนาสมรรถนะด้านวัฒนธรรมแก่นักศึกษา ตลอดจนเป็นการพัฒนาชุมชนโดยมีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ และเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เป้าหมายที่ได้จากโครงการนี้คาดหวังว่าจะสร้างสันติสุข ความสมานฉันท์ และความสงบของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยหลักการ “สาธารณสุขนำมาซึ่งความสมานฉันท์ของสังคม”

หัวหน้าโครงการ

ดร. กรรณิกา เรืองเดช

อาจารย์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร. รุจา รอดเข็ม

ผู้อำนวยการ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

อาจารย์ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ

รองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

อาจารย์วิชาญ กิบาล

รองผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

ผู้ร่วมโครงการ

๑. อาจารย์กนกกร มอหะหมัด

หัวหน้ากลุ่มงานหลักสูตรแพทย์แผนไทย

๒. อาจารย์ไพศอล มาหะมะ

อาจารย์กลุ่มงานหลักสูตรแพทย์แผนไทย

๓. อาจารย์ชูชัยลา สมะแอ

อาจารย์กลุ่มงานหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

๕. อาจารย์นูรีฮัน มะแซ

อาจารย์กลุ่มงานหลักสูตรแพทย์แผนไทย

๖. อาจารย์ภรณ์ทิพย์ ขุนพิทักษ์

อาจารย์กลุ่มงานหลักสูตรแพทย์แผนไทย

๗. อาจารย์นฤมล เพริศวงศ์

อาจารย์กลุ่มงานหลักสูตรแพทย์แผนไทย

๘. อาจารย์สุชาติ สังแก้ว

อาจารย์กลุ่มงานวิทยาศาสตร์บัณฑิต

๙. อาจารย์กมลวรรณ วณิชชานนท์ อาจารย์หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต

ลงชื่อ.....
(ดร. กรรณิกา เรืองเดช)
หัวหน้าโครงการบัณฑิตศึกษา

ลงชื่อ.....
(ดร. ปาริฉัตร อุทัยพันธ์)
รักษาการตำแหน่งรองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ

ลงชื่อ.....
(ดร. ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ)
ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ

.....สามารถเบิกจ่ายเงินได้

.....เจ้าหน้าที่การเงิน
นางสาวบุษย์จิตต์ บินเคนเซ็ม
ผู้อำนวยการสำนักงาน